

www.e-rara.ch

**Notitia orbis antiqui, sive, geographia plenior, ab ortu rerumpublicarum
ad Constantinorum tempora orbis terrarum faciem declarans**

Cellarius, Christoph

Lipsiae, 1773

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 1019

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-13466>

Benevolo lectori L. Io. Conradus Schwartz [...].

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

BENEVOLO LECTORI
L. IO. CONRADVS SCHWARTZ

Eloq. & Græcæ Ling. Prof. P. S. P. D.

IN lucem jam redit B. Cellarii liber Geographicus, qui simul ac primum editus erat, tanta literatorum gratia excipiebatur, ut apud externos etiam recuderetur. Redit autem, ut vides, paulo alia indutus forma, quam cur præoptauerimus, rationes breuiter exponemus. Quum enim ego per officii rationem in perlustrandis veterum græcorum & latinorum scriptis assidue verfer; necesse est, aliqua mihi occurrere identidem, quæ vel ad historiam perspicendam, vel ad geographiam peruestigandam, vel ad linguarum naturam meditandam, vel ad morum & consuetudinum varietatem noscendam pertineat. Inde igitur obseruationes aliæ post alias adhuc extiterunt, quas etsi primo ad meum usum consignaram, per occasionem tamen cum eruditis communicare non dubitavi, si quid forte illorum desiderijs commodare possent. In iis igitur, quæ ad hunc Cellarii librum ascripseram, interdum spectavi originem urbium. Quum enim ciuitates de antiquitate sua fere gloriantur atque etiam disceptent: Operæ pretium visum est originem urbis cuiusque annotasse, prout cuiusque conditor ex veteribus libris forte mihi oblatus erat. Magnus saltem conatus est & magni animi, condere nouum oppidum, conquirere ciues, providere his præsidia vitæ, mederi communibus necessitatibus, munire posteris perfugium & caram sedem. Sed quando consiliis & optationibus non semper euentus respondet, fortuna hic quoque dominante: Fata urbium cum primis etiam intuenda sunt visa. Hæc enim ex Geographorum libris maxime requiri videntur, si præsertim ex historia illustrati esse dicantur. Omnino urbium vel magnitudo, vel exiguitas, vel cetera aut ornamenta, aut ignominia, aut amplificationes aut excidia aut renouationes ut temporibus gubernantur, ita propter varietatem alias admirationem habent, alias voluptatem, alias molestiam & miserationem. Hæc talia igitur pro re nata ad libri mei marginem itidem adieceram. Sæpe tamen etiam modo ad nomina opidorum, si quid haberent addubitationis, aliquid admonendum putavi. Eandem consuetudinem in fluminibus tenui. Ex iis enim multa etiam detrimenta, non modo vtilitates ad finitimos agros & opida redundant. Quare si quid eorum vel nomina, vel natura, vel fata commemorabile haberent, id mihi prætereundum non putaram. Neque regionum vel vbertas vel sterilitas vel pestilentia aliunde fere exquiritur, quam ex Geographiis. Ex illis quidem rebus urbium aut splendor ac felicitas, aut calamitates & miseriae cooriri videmus. Quamobrem harum quoque rerum sæpe habui rationem, ut de fessorum ingeniis, moribus ac fatis facilius existimari liceret. Multa in antiquitatibus hisce reperiuntur dubia & incerta, multa satis clara & magno omnium

con-

BENEVOLO LECTORI.

consensu probata. Ergo ut quisque veterum scriptorum suo rem quamque testimonio firmat, ita sententiam eius retinui, data lectoribus iudicii suffragiique licentia. Quare autoritatibus, quas Cellarius noster ad sententiam suam firmandam attulerat, nouas interdum addo. Nonnunquam tamen de opinionibus eorum, qui ad veritatem propius sibi accessisse videbantur, nec tamen eo peruenerant, sententiam dico. Quum autem vetustissima quæque fere sint obscurissima, neque certa nitantur fide: Prudenter hæc talia Cellarius præterire consuevit, quanquam in Geographia antiqua versari se meminerat. Ego vero quum non meam, sed antiquorum fidem hic agi viderem: Veterum de vetustissimis rebus autoritates simpliciter posui. Ipsi ergo fidem eorum quæ asseuerant, aut faciant aut præstent. Hac mente igitur & Aufonum & illorum Græcorum, quibus hoc nomen proprie quondam hæserat, designaui sedem. Ambronibus autem, Ambaris & partim Heluetiorum, aliisque populis per rationes patriam suam vindicaui. In hisce autem rebus vniuersis breuitati tantopere seruiendum putaui, ut nonnunquam loca modo, vnde quæque petenda essent, indicarem, nonnunquam ipsa scriptorum verba fideliter adderem. Cauendum enim existimaui, ne de vtilissimi libri gratia moles detraheret: quum præsertim libri, ex quibus autorum testimonia collecta sunt, in omnium versentur manibus, vnde suis quisque desiderijs satisfacere possit. Ac non libros modo, sed capita quoque & versus librorum plerumque citaui, vnde res quæque repetitæ fuerunt. Easdem sectiones aut etiam paginas in margine sæpe ad illorum autorum nomina adieci, quos Cellarius sine loci designatione commemorat, ut lectorum adiuuaretur euoluendi conatus. Nomina item gentilia quæ vocant, aspersi nonnunquam, quum aliquo se utilitatis nomine commendare videbantur. Ne dissidere quidem ab autore nostro honestum mihi putavi, nisi vbi veritas ipsa locos quosdam obtulisset, per quos a communi errantium multitudine segregassent sese scriptores graues, circumscripti & falsitatis inimici. Ratio quidem & humanitas postulabat, ne vniuersis tribueretur id, quod vel singulis vel maiori tantummodo scriptorum parti tribui iuberet veritas. Ignotiorum opidorum, fluminum, fontium, populorum nomina multis locis interspergi potuissent, sed ei rei vel in altero tomo huius geographiæ proprium locum assignabimus, vel alibi etiam lumen aliquod asferre conabimur. Hic Autoris nostri vestigia sequi maluimus. Ceteris quoque in rebus Autori fidem ac religionem illam, quo homines boni alienos libros tractandos censent, diligenter seruauimus. Neque enim vlli culpæ affinem me iudicabit quisquam, quod libri huius capita in minores partes numeris insignitas descripserim. Studui enim ea re commoditati lectorum consulere. Solent enim certius & facilius percurri oculis, quæ exiguis sunt quasi terminis circumscripta. Sed de insigni annotationum paucitate filere satius fuerit, quam plura dicere. Ergo vale.